

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 42 0 Rs 042867 19 Rev
Sarajevo, 16.2.2021. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Amre Hadžimustafić, kao predsjednice vijeća, Fatime Mrdović i Enise Bilajac, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja H.H. iz Z., ..., koga zastupa punomoćnik Saša Mehić, advokat iz Maglaja, protiv tuženog Monting-Z d.o.o. Zavidovići, Ulica ..., koga zastupa punomoćnik Haris Mahić, advokat iz Zenice, radi naknade nematerijalne štete, v.s. 54.218,57 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Zenici, broj 42 0 Rs 042867 19 Rsž od 4.9.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 16.2.2021. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova revizijskog postupka u iznosu od 1.065,87 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Zavidovićima, broj 42 0 Rs 042867 18 Rs od 20.3.2019. godine tuženi je obavezan da tužitelju na ime naknade nematerijalne štete isplati ukupan iznos od 54.218,57 KM, i to na ime umanjenja životne aktivnosti iznos od 48.738,57 KM, na ime pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 2.430,00 KM, na ime pretrpljenog straha iznos od 2.350,00 KM, i na ime naruženosti lakog stepena iznos od 700,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 17.7.2018. godine do isplate, kao i da naknadi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 5.509,59 KM, sve u roku od 30 dana.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Zenici, broj 42 0 Rs 042867 19 Rsž od 4.9.2019. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena. Odbijen je zahtjev tužitelja za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 1.065,87 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da ovaj sud usvoji reviziju i preinači nižestepene presude, odbije tužbeni zahtjev kao neosnovan i obaveže tužitelja da naknadi tuženom troškova cijelog postupka.

Tužitelj je u odgovoru na reviziju tuženog predložio da sud reviziju odbije kao neosnovanu, te je postavio zahtjev za naknadu troškova za sastav odgovora na reviziju u iznosu od 1.065,87 KM.

Revizija nije osnovana.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku (dalje: ZPP)¹, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Predmet spora je zahtjev tužitelja da mu tuženi isplati traženi iznos, na ime pravične naknade nematerijalne štete koju je tužitelj, kao zaposlenik tuženog, pretrpio zbog povrede na radu, za vrijeme izvođenja građevinskih radova na visini (opasna djelatnost).

Iz činjeničnog stanja koje su utvrdili nižestepeni sudovi proizlazi: da je tužitelj bio zaposlenik tuženog na radnom mjestu monter, kada je dana 17.9.2017. godine, prilikom ugradnje termo-izolacionih obloga na krovnoj konstrukciji proizvodne hale u mjestu Ruma, Srbija, prilikom izvođenja radova na krovnoj konstrukciji, pao sa visine i pretrpio teške tjelesne povrede opasne po život. Dalje je utvrđeno da je tuženi, u svojstvu ugovarača, sa VGT osiguranjem Visoko zaključio ugovor o kolektivnom osiguranju svih uposlenika, uključujući i tužitelja, od posljedica nesretnog slučaja, te da je pravni sljednik VGT osiguranje Visoko isplatio tužitelju, na ime osigurane sume za slučaj invaliditeta iznos od 77.743,04 KM.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su zaključili da se radi o šteti nastaloj u vezi sa obavljanjem opasne djelatnosti, pa kako su utvrdili stepen umanjenja životne aktivnosti tužitelja od 70%, te intenzitet pretrpljenih fizičkih bolova i straha, i stepen naruženosti, kao i da tužitelj nije doprinio nastanku štetnog događaja, usvojili su tužbeni zahtjev za naknadu nematerijalne štete, u ukupnom iznosu od 54.218,57 KM.

Pravno pitanje koje je bilo sporno među parničnim strankama, i koje su rješavali nižestepeni sudovi, a koje se ponavlja i u reviziji je da li se ugovor o kolektivnom osiguranju koji je zaključio tuženi može smatrati ugovorom o osiguranju tuženog od odgovornosti, odnosno da li tužitelj ima pravo na kumulaciju osigurane svote i iznosa naknade nematerijalne štete zbog istog štetnog događaja, u smislu člana 948. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima (dalje: ZOO)².

U vezi sa tim pitanjem, nižestepeni sudovi su, nakon pravilno izvršene ocjene dokaza, zaključili da tuženi u ovom slučaju nije dokazao da je sa osiguravačem VGT osiguranje Visoko zaključio ugovor o osiguranju od odgovornosti. Naime, iako je tuženi izvršio uplatu premije na osnovu zaključenog ugovora, sudovi su ocijenili da se radi o kolektivnom osiguranju zaposlenika za slučaj nesreće, kojim je osiguranje ugovoreno u korist trećih lica, u čiju korist je i uplaćena ugovorena premija, a ne u korist tuženog.

¹ Službene novine FBiH, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² Službeni list SFRJ, broj: 29/78, 39/85 i 57/89, Službeni list RBiH, broj: 2/92 i 13/93 i Službene novine Federacije BiH, broj: 29/03 i 42/11

Zbog toga, sudovi nisu primijenili odredbu člana 948. stav 3. ZOO, koja se odnosi na nemogućnost kumuliranja naknade i osigurane svote, a prema kojoj se iznos koji je isplaćen na ime osigurane sume ima uračunati u utvrđeni iznos naknade. Sudovi su, naime, ocijenili da u konkretnom slučaju kumulacija nije isključena, iz razloga što nije utvrđeno da je tuženi osigurao sebe od odgovornosti, nego je osigurao tužitelja, zajedno sa ostalim radnicima, od posljedica nesretnog slučaja (nezgode). Zbog toga tužitelj, kao oštećeno lice, nezavisno od prava na isplatu osigurane svote ima pravo i na naknadu štete od tuženog, kao osobe koja je odgovorna za nastupanje osiguranog slučaja (član 948. stav 2. ZOO).

Navodi revidenta kojima se presuda drugostepenog suda osporava zbog pogrešne primjene člana 948. stav 3. ZOO nisu osnovani.

I prema ocjeni ovoj suda, iz naziva, ali ni iz sadržaja sporne police osiguranja se ne može zaključiti da je tuženi, kao pravno lice koje se bavi opasnom djelatnošću, sa osiguravačem VGT osiguranje d.d. Visoko zaključio ugovor o osiguranju od odgovornosti iz člana 940. ZOO.

Naime, u ovom slučaju se radi o ugovoru o (kolektivnom) osiguranju zaposlenika od posljedica nesretnog slučaja (osiguranje od nezgode), bez obzira gdje i kada se nesretni slučaj desio, iz kojeg se ne vidi da ugovorena premija, koju je tuženi platio u korist tužitelja, pokriva i osiguranje tuženog od njegove odgovornosti prema vlastitim zaposlenicima za štetu uslijed smrti, tjelesne povrede ili povrede zdravlja. Zbog toga je pravilan pravni zaključak nižestepeni sudova da je sporni ugovor zaključen kao ugovor o osiguranju u korist tužitelja kao trećeg lica, a ne u korist tuženog, kao ugovarača osiguranja, tj. da se ne radi o osiguranju od odgovornosti.

Odgovornost tuženog kao poslodavca proizlazi iz odredbe člana 93. stav 1. Zakona o radu³, kojom je propisano da je poslodavac dužan radniku naknaditi štetu koju pretrpi na radu ili u vezi sa radom po opštim propisima obligacionog prava. Kako u ovom postupku nije utvrđeno da je tuženi ugovorio osiguranje od odgovornosti za tu štetu, u smislu člana 940. ZOO, proizlazi da tužitelj ima pravo da mu se šteta naknadi iz oba pravna osnova, prema člane 948. stav 2. ZOO, pa je odluka nižestepeni sudova kojom je tuženi obavezan na isplatu utvrđene naknade zasnovana na pravilnoj primjeni materijalnog prava.⁴

Pazeći na pravilnu primjenu materijalnog prava i po službenoj dužnosti, ovaj sud je ocijenio da je drugostepeni sud, pozivajući se na valjane razloge koji su dati u obrazloženju prvostepene presude, pravilno primijenio i odredbu člana 200. ZOO, odnosno da je u ovom postupku tužitelju dosuđena pravična naknada nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog utvrđenog umanjenja životne aktivnosti od 70%, kao i za pretrpljene fizičke bolove, strah i naruženost.

Imajući u vodu naprijed navedeno, ovaj sud je utvrdio da ne postoje razlozi zbog kojih je revizija tuženog izjavljena, pa kako nije utvrđeno ni postojanje razloga na koje ovaj sud

³ Službene novine FBiH, br. 26/16 i 89/18

⁴ Bilten Vrhovnog suda FBiH, broj 1-2, 2011. str. 54

pazi po službenoj dužnosti, reviziju je na osnovu odredbe člana 248. ZPP valjalo odbiti kao neosnovanu.

Odluka o troškovima postupka je donesena na osnovu odredbe člana 397. stav 1. u vezi sa članom 387. stav 1. ZPP, a zahtjev tužitelja za naknadu troškova revizijskog postupka je odbijen, jer trošak za sastav odgovora na reviziju nije bio potreban radi zaštite njegovih prava u ovoj parnici.

Predsjednik vijeća
Amra Hadžimustafić, s.r.